

16 Ιουλίου 2018

Τι αλλάζει στον Εθνικό Κήπο;

/ [Επιστήμες](#), [Τέχνες](#) & [Πολιτισμός](#) / [Οδοιπορικά](#) - Προσκυνήματα

Σημαντικές αλλαγές στο έρχονται στο πιο κεντρικό πάρκο της πόλης που παραμένει ένας μοναδικός τόπος γαλήνης και μια ζωντανή κληρονομιά της μακρόχρονης αθηναϊκής Ιστορίας

Ο Εθνικός Κήπος είναι ο πρώτος οργανωμένος χώρος διακοσμητικού πρασίνου της νεότερης Ελλάδας. Πυκνή βλάστηση, σκιερά σημεία, λιμνούλες, φυλλωσιές, πέργκολες, χωμάτινα δρομάκια, παγκάκια, πάπιες, χελώνες, σιντριβάνια,

συναποτελούν τον ανεκτίμητο θησαυρό του Εθνικού Κήπου έκτασης 154.000 τετραγωνικών μέτρων στην καρδιά της πρωτεύουσας.

Η διαμόρφωσή του ξεκίνησε το 1839-1840 κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Όθωνα. Συγκεκριμένα, θεωρείται έργο της βασίλισσας Αμαλίας που έτρεφε μεγάλη αγάπη για τη γη, τους κήπους και τα μεγάλα πάρκα. Έτσι, πραγματοποιήθηκε φύτευση 15.000 καλλωπιστικών φυτών που μεταφέρθηκαν από το Μιλάνο, χώρες της Ευρώπης και της Βορείου Αφρικής, καθώς και πολλών αυτοφυών από διάφορα μέρη της Ελλάδας.

Τις κηποτεχνικές εργασίες οργάνωσε και επέβλεψε ο Γάλλος κηποτέχνης Λουδοβίκος Μπαρό, έχοντας ως βοηθό του τον γεωπόνο Φρειδερίκο Σμιθ. Από το 1923 η χρήση του είναι δημόσια, μετονομάστηκε σε «Εθνικό Κήπο» και πλέον έχει χαρακτηριστεί επίσημα σπάνιο δείγμα αρχιτεκτονικής τοπίου του 19ου αιώνα αλλά και πολιτιστικό μνημείο της Ευρώπης.

Ο Εθνικός Κήπος χαρακτηρίζεται από μια θαυμάσια επιλογή φυτών, διαθέτει δε «φυτικά μνημεία», καθώς πολλά από τα δέντρα που φυτεύτηκαν αρχικά διατηρούνται μέχρι σήμερα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι παλιές γιούγκες αλλά και οι ουασιγκτόνιες, οι οποίες συγκροτούν την εντυπωσιακή δεντροστοιχία της εισόδου της Β. Αμαλίας και έχουν ύψος 25 μέτρα περίπου.

Ο Κήπος είναι ανοιχτός καθημερινά από την ανατολή μέχρι τη δύση του ηλίου και την έκτασή του καλύπτουν εκατοντάδες είδη δέντρων, θάμνων και άλλων φυτών. Εντός του συναντά κανείς πολλά είδη πουλιών, λίμνες, διάφορα κτίσματα (Παιδική Βιβλιοθήκη, Κτίριο Βοτανολογικής Συλλογής, παραδοσιακό καφεενεδάκι), αρχαιολογικά κατάλοιπα (μωσαϊκό ρωμαϊκής έπαυλης, διάσπαρτα μαρμάρινα αρχιτεκτονικά μέλη), ένα ηλιακό ρολόι, διακοσμητικά στοιχεία αλλά και ιστορικές προτομές.

Όπως μας λέει η προϊσταμένη του τμήματος Εθνικού Κήπου, Κατερίνα Αγοραστού: «Στη βλάστηση του Εθνικού Κήπου περιλαμβάνονται τόσο χαρακτηριστικά μεσογειακά είδη όσο και πολλά ξενικά, κάποια από τα οποία υπάρχουν μόνο εδώ και πουθενά αλλού στην Ελλάδα.

»Στο σύνολό τους έχουν καταγραφεί περίπου 7.000 δέντρα, 40.000 θάμνοι και άλλα φυτά που ανήκαν σε 519 είδη και ποικιλίες. Από αυτά, 102 ήταν αυτοφυή ελληνικά (κουτσουπιές, πικροδάφνες, χαρουπιές), ενώ κάποια άλλα προέρχονται από όλες τις ηπείρους. Οι περίφημες ουασιγκτόνιες (φοινικοειδές με παλαμοειδή φύλλα που ονομάστηκε έτσι προς τιμήν του πρώτου προέδρου των ΗΠΑ Τζ. Ουάσιγκτον), οι καζουαρίνες της Αυστραλίας, οι κινέζικοι αείλανθοι, οι φυτολάκκες, οι στερκούλιες, δίνουν στο πάρκο μια εξωτική όψη.

Η διαμόρφωσή του ξεκίνησε το 1839-1840 κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Όθωνα. Συγκεκριμένα, θεωρείται έργο της βασίλισσας Αμαλίας που έτρεφε μεγάλη αγάπη για τη γη, τους κήπους και τα μεγάλα πάρκα.

Φωτο: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

»Ο Εθνικός Κήπος χαρακτηρίζεται από μια θαυμάσια επιλογή φυτών, διαθέτει δε «φυτικά μνημεία», καθώς πολλά από τα δέντρα που φυτεύτηκαν αρχικά διατηρούνται μέχρι σήμερα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι παλιές γιούκες αλλά και οι ουασιγκτόνιες, οι οποίες συγκροτούν την εντυπωσιακή δεντροστοιχία της εισόδου της Β. Αμαλίας και έχουν ύψος 25 μέτρα περίπου. Στα φυτά που είναι άμεσα συνδεδεμένα με την ιστορία του Κήπου, καθώς υπάρχουν εδώ και πολλά χρόνια, ανήκουν οι αιωνόβιες αριές, οι καζουαρίνες, τα οριζοντιόκλαδα και ορθόκλαδα κυπαρίσσια, οι κανάριοι φοίνικες και άλλα ακόμη».

Τι γίνεται, όμως, με τη συντήρηση και την καθαριότητα του Κήπου; Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η αισθητική του αποκατάσταση; Σύμφωνα με όσα μας ανακοινώνει η κ. Αγοραστή, «κάποιες εργασίες του Κήπου θα πραγματοποιηθούν με εξωτερικές εργολαβίες που θα καλύψουν τομείς κλάδευσης και τον καθαρισμό πέτρινων αυλακώσεων και των ρείθρων. Επίσης, μετά από δύο άγονους διαγωνισμούς και αφού ξεπεράστηκαν κάποια γραφειοκρατικά εμπόδια έχουν παρουσιαστεί στον

τρίτο διαγωνισμό δύο επίδοξοι ενοικιαστές και αναμένεται, εντός του καλοκαιριού ή το αργότερο έως τον Σεπτέμβρη, το παραδοσιακό καφενείο να επαναλειτουργήσει».

Όμως, η πιο σημαντική πρωτοβουλία, όπως αποκαλύπτει αποκλειστικά στη LiFO ο εντεταλμένος σύμβουλος για τον Εθνικό Κήπο, Νίκος Μεγγρέλης «θα συντελεστεί σε λίγες μέρες στο Μόναχο (26-28/6), όπου ο δήμαρχος Αθηναίων πρόκειται να υπογράψει Μνημόνιο Συνεργασίας με τον υπουργό Οικονομικών της βαυαρικής κυβέρνησης, ο οποίος έχει στον τομέα ευθύνης του τους επονομαζόμενους Βαυαρικούς Κήπους. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει τη μεταφορά τεχνογνωσίας στον αθηναϊκό κήπο, συνεργασία και διεξαγωγή σεμιναρίων ανάμεσα στους κηπουρούς των δύο πλευρών καθώς και την εκπόνηση μελέτης που θα περιλαμβάνει την εξειδικευμένη γνώση των Βαυαρών (πλάνο και οργάνωση για την ανανέωση του φυτικού υλικού) στην αξιοποίηση του Εθνικού Κήπου».

Πού εντοπίζονται όμως τα κύρια προβλήματα; Τι απαντούν στις κατηγορίες για εικόνες εγκατάλειψης και παραμέλησης; «Προφανώς θα θέλαμε να έχει περισσότερη φύλαξη ο Κήπος, αλλά οι οικονομικές δυσκολίες μάς περιορίζουν. Οι κηπουροί που διαθέτουμε είναι οκτώ και θεωρούνται αρκετοί για την έκτασή του, γι' αυτό και πολλές φορές αναλαμβάνουν και χρέη φύλαξης. Όμως κανείς δεν μπορεί να διαφωνήσει ότι ο Κήπος είναι πεντακάθαρος, έχει αυξηθεί κατά πολύ η επισκεψιμότητά του, ενώ έχουν καθαριστεί (σε συνεργασία με το Ίδρυμα Schwarz) όλα τα σημεία που περιείχαν γκραφίτι.

»Επίσης, προβλήματα όπως το κλείσιμο των θυρών στην Ηρώδου Αττικού ή η τοποθέτηση κλιματιστικών στους χώρους, είναι θέματα για τα οποία δεν φέρουμε ευθύνη, ενώ ακόμα και η χρήση ενός ανταλλακτικού απαιτεί χρονοβόρες διαδικασίες εγκρίσεων» επισημαίνει ο κ. Μεγγρέλης. Η κ. Αγοραστού προσθέτει: «Πλέον εξασφάλισαμε δεύτερη απογευματινή βάρδια για τον καθαρισμό ευαίσθητων χώρων όπως οι δημόσιες τουαλέτες και μέσω δράσεων και εκδηλώσεων της Παιδικής Βιβλιοθήκης επιδιώκουμε να φέρουμε μικρούς και μεγάλους κοντά σε αυτό τον ιστορικό χώρο της πόλης».

Σίγουρα χρειάζονται ακόμα πολλές ενέργειες για να αποκτήσει την παλιά του αίγλη το κατάφυτο στολίδι της πόλης, αλλά δεν παύει να παραμένει ένας μοναδικός τόπος γαλήνης και μια ζωντανή κληρονομιά της μακρόχρονης αθηναϊκής Ιστορίας.